

ĐỀ CHÍNH THỨC

ĐỀ THI MÔN: LỊCH SỬ

Ngày thi: 19/3/2017

Thời gian làm bài: 150 phút (Không kể thời gian phát đề)

(Đề thi gồm có: 01 trang)

Câu 1: (2,0 điểm)

Nêu những lí do ra đời của nhà nước thời Hùng Vương? Câu danh ngôn của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “*Các vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước*” thể hiện điều gì và có ý nghĩa như thế nào?

Câu 2: (3,0 điểm)

a) Giáo dục và khoa cử thời Lê phát triển như thế nào? Vua Lê cho dựng bia tiến sĩ nhằm mục đích gì?

b) Năm 2010, UNESCO quyết định công nhận 82 bia đá các khoa thi triều Lê - Mạc tại Văn Miếu Quốc tử giám là Di sản tư liệu thế giới, hãy cho biết ý nghĩa và giá trị văn hóa của bia tiến sĩ trong thời đại ngày nay?

Câu 3: (3,0 điểm)

“*Cuối thế kỉ XIX, Việt Nam bị xâm lược là tất yếu lịch sử*”. Nhận định này có đúng không, tại sao? Nguy cơ bị xâm lược đã đặt Việt Nam trước những lựa chọn nào? Tại sao triều đình Nguyễn duy trì chính sách bảo thủ?

Câu 4: (3,0 điểm)

Qua hoạt động cứu nước của Nguyễn Ái Quốc từ năm 1919 đến năm 1930, hãy làm rõ sự chuẩn bị của Người về tư tưởng chính trị và tổ chức cho việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam?

Câu 5: (3,0 điểm)

Sự kiện Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập ngày 2 - 9 - 1945 có ý nghĩa như thế nào đối với cách mạng Việt Nam? Em hãy viết một đoạn (khoảng 200 từ) về vấn đề tuyên truyền bảo vệ chủ quyền biên, đảo Việt Nam hiện nay.

Câu 6: (3,0 điểm)

Nêu kết cục của Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 - 1945)? Xác định tính chất của cuộc chiến tranh? Sự thất bại của phát xít và thắng lợi của quân Đồng minh có tác động như thế nào đối với cách mạng Việt Nam?

Câu 7: (3,0 điểm)

a) Từ những năm 70 của thế kỉ XX, Nhật Bản trở thành một trong ba trung tâm kinh tế - tài chính trên thế giới. Những điều kiện và nhân tố nào thúc đẩy sự phát triển kinh tế của Nhật Bản?

b) Nguồn nhân lực Việt Nam hiện nay cần có những yếu tố nào để góp phần thực hiện công nghiệp hóa và hội nhập quốc tế?

--- HẾT ---

Họ và tên thí sinh: _____

Số báo danh: _____

Chữ ký GT1: _____

Chữ ký GT2: _____

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ CHÍNH THỨC MÔN: LỊCH SỬ

Ngày thi: 19/3/2017

Hướng dẫn chấm gồm có: 03 trang

I. Hướng dẫn chung

1) Nếu học sinh làm bài không theo cách nêu trong đáp án nhưng đúng, chính xác, chặt chẽ thì cho đủ số điểm của câu đó.

2) Việc chi tiết hóa (nếu có) thang điểm trong hướng dẫn chấm phải bảo đảm không làm sai lệch hướng dẫn chấm và phải được thống nhất thực hiện trong tổ chấm.

II. Đáp án và thang điểm

Câu 1: (2.0 điểm)

NỘI DUNG	ĐIỂM
Nêu những lí do ra đời của nhà nước thời Hùng Vương?	1,0
- Ở các vùng đồng bằng ven sông lớn thuộc Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ dần hình thành những bộ lạc lớn.	0,25
- Do sản xuất phát triển, xã hội có sự phân hóa giàu nghèo.	0,25
- Các bộ lạc cùng liên kết với nhau để trị thủy, chống bão lụt, bảo vệ mùa màng.	0,25
- Giải quyết xung đột giữa các bộ lạc và đoàn kết để chống ngoại xâm.	0,25
Câu danh ngôn của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Các vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước” thể hiện điều gì và có ý nghĩa như thế nào?	1,0
- Khẳng định nước ta có truyền thống dựng nước, giữ nước lâu đời và công lao dựng nước của các vua Hùng là to lớn, lập ra nhà nước đầu tiên của dân tộc.	0,5
- Khẳng định trách nhiệm của toàn dân ta trong việc bảo vệ nền độc lập chủ quyền, giáo dục thế hệ trẻ lòng tự hào về truyền thống và trách nhiệm đối với đất nước.	0,5

Câu 2: (3,0 điểm)

NỘI DUNG	ĐIỂM
a) Giáo dục và khoa cử thời Lê phát triển như thế nào? Vua Lê cho dựng bia tiến sĩ nhằm mục đích gì?	2,0
<i>Sự phát triển của giáo dục và khoa cử thời Lê:</i>	
- Vua Lê Thái Tổ cho dựng lại Quốc tử giám ở kinh thành Thăng Long; Mở trường dạy học, mở khoa thi để tuyển chọn quan lại. Đa số dân đều có thể đi học.	0,5
- Ở các đạo, phủ đều có trường công. Nội dung học tập, thi cử là các sách của đạo Nho.	0,25
- Thời Lê sơ đã tổ chức được 26 khoa thi tiến sĩ.	0,25
<i>Mục đích:</i>	
- Ghi tên và tôn vinh những người tài giỏi, đỗ đạt tiến sĩ.	0,5
- Khuyến khích sự học tập và thi cử trong nhân dân.	0,5
b) Ý nghĩa và giá trị văn hóa của bia tiến sĩ trong thời đại ngày nay?	1,0
- Là nguồn tài liệu quý giá của nền giáo dục khoa cử Việt Nam, thể hiện niềm tự hào dân tộc.	0,5
- Biểu tượng tôn vinh sự hiếu học, sự quan tâm đến giáo dục và đào tạo nhân tài của nhà nước.	0,25
- Khích lệ thế hệ trẻ vươn lên trong học tập, góp phần xây dựng đất nước.	0,25

Câu 3: (3.0 điểm)

NỘI DUNG	ĐIỂM
“Cuối thế kỉ XIX, Việt Nam bị xâm lược là tất yếu lịch sử”. Nhận định này có đúng không, tại sao?	1,0
- Cuối thế kỉ XIX, Việt Nam bị xâm lược là tất yếu lịch sử.	0,25

- Từ giữa thế kỉ XIX, các nước tư bản phương Tây đẩy mạnh xâm lược các nước phương Đông để mở rộng thị trường, vơ vét nguyên liệu.	0,25
- Việt Nam là nước có vị trí địa lí thuận lợi, giàu tài nguyên thiên nhiên.	0,25
- Chế độ phong kiến ở Việt Nam đang khủng hoảng, suy yếu.	0,25
Nguy cơ bị xâm lược đã đặt Việt Nam trước những khả năng nào? Tại sao triều đình Nguyễn duy trì chính sách bảo thủ?	2,0
<i>Nguy cơ bị xâm lược đã đặt Việt Nam trước những khả năng:</i>	
- Một là, tiến hành canh tân, cải cách đưa đất nước thoát khỏi khủng hoảng, có thể đương đầu với kẻ thù.	0,5
- Hai là, vẫn thi hành chính sách bảo thủ, duy trì chế độ quân chủ chuyên chế.	0,5
<i>Triều đình Nguyễn duy trì chính sách bảo thủ vì:</i>	
- Tư tưởng Nho giáo chi phối và vì lợi ích của giai cấp, dòng họ.	0,5
- Ngay từ đầu triều đình có tổ chức nhân dân chống Pháp, nhưng về sau không còn khả năng tập hợp, lãnh đạo nhân dân kháng chiến như trước.	0,25
- Tư tưởng sợ Pháp, từng bước thương lượng và nhượng bộ Pháp.	0,25

Câu 4: (3,0 điểm)

NỘI DUNG	ĐIỂM
Qua hoạt động cứu nước của Nguyễn Ái Quốc từ năm 1919 đến năm 1930, hãy làm rõ sự chuẩn bị của Người về tư tưởng chính trị và tổ chức cho việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam?	3,0
- Nguyễn Ái Quốc đọc “Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và vấn đề thuộc địa” của Lênin (7-1920) -> Tìm được con đường cứu nước đúng đắn.	0,5
- Tham dự Đại hội Tua (1920), Nguyễn Ái Quốc bỏ phiếu tán thành việc gia nhập Quốc tế thứ ba và tham gia sáng lập Đảng Cộng sản Pháp -> Đi theo con đường cách mạng vô sản.	0,5
- Tham gia sáng lập Hội liên hiệp các thuộc địa; Tham dự Hội nghị quốc tế nông dân và Đại hội lần thứ V Quốc tế Cộng sản.	0,5
- Truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam, viết sách, báo: Báo Người cùng khổ, Bản án chế độ thực dân Pháp, tác phẩm Đường cách mệnh.	0,5
- Thành lập Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên (6-1925), mở các lớp huấn luyện chính trị để đào tạo cán bộ.	0,5
- Nhiều cán bộ tham gia phong trào “vô sản hóa” (1928) tuyên truyền, vận động cách mạng.	0,25
- Chủ trì hội nghị hợp nhất các tổ chức cộng sản (đầu năm 1930) thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.	0,25

Câu 5: (3,0 điểm)

NỘI DUNG	ĐIỂM
Sự kiện Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập ngày 2 - 9 - 1945 có ý nghĩa như thế nào đối với cách mạng Việt Nam?	1,0
- Khẳng định trước toàn thể quốc dân và thế giới: Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa được thành lập.	0,5
- Tuyên bố quyền độc lập, tự do của dân tộc Việt Nam; Khẳng định ý chí của nhân dân quyết giữ vững nền độc lập, tự do vừa giành được.	0,25
- Là cơ sở pháp lý về mặt nhà nước, tạo điều kiện cho cuộc đấu tranh của nhân dân ta và mở rộng quan hệ ngoại giao với các nước.	0,25
Em hãy viết một đoạn (khoảng 200 từ) về vấn đề tuyên truyền bảo vệ chủ quyền biển, đảo Việt Nam hiện nay.	2,0
<i>Đoạn viết thể hiện các nội dung sau:</i>	
- Nhận thức đúng về chủ quyền biển, đảo Việt Nam: Những chứng cứ lịch sử, khoa học về chủ quyền quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa là của Việt Nam.	0,5
- Đoàn kết, kiên trì phương pháp đấu tranh hòa bình, tranh thủ sự ủng hộ của quốc tế.	0,5

- Trách nhiệm và những việc làm thiết thực của bản thân: Học tập, rèn luyện, tham gia các hoạt động tuyên truyền...	0,5
- Trình bày logic, mạch lạc; Ý tưởng mới trong việc tuyên truyền.	0,5

Câu 6: (3.0 điểm)

NỘI DUNG	ĐIỂM
Nêu kết cục của Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 - 1945)?	1,0
- Chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc với sự thất bại hoàn toàn của các nước phát xít Đức - I-ta-li-a - Nhật Bản; Các nước Đồng minh Liên Xô - Mĩ - Anh đã chiến thắng.	0,5
- Là cuộc chiến tranh lớn nhất, khốc liệt nhất và tàn phá nặng nề nhất trong lịch sử loài người.	0,25
- Chiến tranh kết thúc đã dẫn đến những biến đổi căn bản của tình hình thế giới.	0,25
Xác định tính chất của cuộc chiến tranh?	1,0
- Trong giai đoạn đầu tính chất là cuộc chiến tranh đế quốc phi nghĩa (do mâu thuẫn về quyền lợi giữa các nước đế quốc).	0,5
- Từ khi Liên Xô tiến hành cuộc kháng chiến bảo vệ tổ quốc, tính chất là cuộc chiến tranh chống phát xít, bảo vệ tổ quốc.	0,5
Sự thất bại của phát xít và thắng lợi của quân Đồng minh có tác động như thế nào đối với cách mạng Việt Nam?	1,0
- Liên Xô và các nước Đồng minh đánh bại phát xít Đức, Nhật, điều kiện khách quan cho tổng khởi nghĩa đã đến.	0,5
- Từ khi Nhật đầu hàng Đồng minh đến trước khi quân Đồng minh kéo vào nước ta, thời cơ “ngàn năm có một” xuất hiện, tạo điều kiện thuận lợi cho nhân dân ta tổng khởi nghĩa giành chính quyền.	0,5

Câu 7: (3.0 điểm)

NỘI DUNG	ĐIỂM
a) Từ những năm 70 của thế kỉ XX, Nhật Bản trở thành một trong ba trung tâm kinh tế - tài chính trên thế giới. Những điều kiện và nhân tố nào thúc đẩy sự phát triển kinh tế của Nhật Bản?	2,0
- Áp dụng những thành tựu khoa học - kĩ thuật hiện đại vào sản xuất.	0,25
- Nhờ thu được lợi nhuận từ đơn đặt hàng của Mĩ trong chiến tranh xâm lược Việt Nam, Triều Tiên - đây được xem là “ngọn gió thần” đối với nền kinh tế Nhật Bản.	0,25
- Truyền thống văn hóa, giáo dục lâu đời - sẵn sàng tiếp thu những giá trị tiến bộ của thế giới nhưng vẫn giữ được bản sắc văn hóa dân tộc.	0,25
- Hệ thống tổ chức quản lí có hiệu quả của các xí nghiệp, công ti của Nhật.	0,25
- Vai trò quan trọng của nhà nước trong việc đề ra các chiến lược phát triển kinh tế vĩ mô, nắm bắt đúng thời cơ và sự điều tiết để đưa nền kinh tế tăng trưởng.	0,5
- Con người Nhật Bản được đào tạo chu đáo và có ý chí vươn lên, cần cù lao động, đề cao kỉ luật và coi trọng tiết kiệm.	0,5
b) Nguồn nhân lực Việt Nam hiện nay cần có những yếu tố nào để góp phần thực hiện công nghiệp hóa và hội nhập quốc tế?	1,0
- Nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn và tay nghề cao; Có ý chí vươn lên, cần cù lao động, có tính kỉ luật.	0,5
- Có năng lực thích ứng với điều kiện tự nhiên, xã hội, văn hóa và xu thế hội nhập.	0,25
- Có lập trường vững vàng, ý thức về văn hóa, chủ quyền quốc gia dân tộc.	0,25

---HẾT---